

ΕΞΟΡΜΗΣΗ
24/10/82

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Γκρεμίσαμε τὰ ύπουργικά τείχη

1 Τό θεσμικό πλαίσιο μέσα στό όποιο λειτουργούσε τό ύπουργείο Γεωργίας και οι Όργανισμοί που έμπορεύονταν από αυτό, είχε φτιαχτεί

όχι τόσο γιά νά προωθήσει τήν αγροτική ανάπτυξη της χώρας όσο γιά νά άπομακρύνει τόν άγρότη και τόν ύπάλληλο του ύπουργείου από όλες τις διαδικασίες που άφορούν τήν παραγωγή και τή διαμόρφωση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής πραγματικότητας. Έτσι οι έλλείψεις και τά κενά, οι ασάφειες, οι επικαλύψεις και ή μετακύλιση των ευθυνών, ή σύγχυση στόχων, σκοπών, μέσων και μέτρων πολιτικής είχαν σαν συνέπεια τό υπέρμετρο αρμοδιοτήτων, τόν άνταγωνισμό μεταξύ των υπηρεσιών, τήν έλλειψη σωστής και λαϊκά προσανατολισμένης πληροφόρησης, τήν ουσιαστική άπουσία ένός μακροχρόνιου προγραμματισμού γιά τους διάφορους κλάδους του άγροτικού τομέα και τή διαιώνιση μιας καθημερινής προχειρότητας μέ τήν έφαρμογή στασιωδικών μέτρων.

2 "Όλη ή φιλοσοφία των προτύπων και κατά συνέπεια και της «εξόφνας του ύπουργού» ξεκινάει από τό ότι οι προηγούμενες δεξιές κυβερνήσεις έπίδιωξαν τή λαϊκή συμμετοχή μιά φορά κάθε τέσσερα χρόνια! Η λαϊκή έτυμγορία σημαίνει άνάθεση έν λευκώ μέ ταυτόχρονη πλήρη άπουσία του λαού από τις έπιλογές και αποφάσεις. Για τήν έφαρμογή στην πράξη της παραπάνω θεώρησης και νοοτροπίας, χρειάζονταν μίσε κάθετες υορφή συγκεντρωτική Διοίκηση. Έτσι, ό έκάστοτε νέος ύπουργός ή έφερονε μαζί του ένα πακέτο-μήγμα προσωπικών έμπειριών, βιωμάτων και «άνωθεν» κατευθύνσεων ή διαμόρφωνε κάτι παρόμοιο στην πορεία της

θητείας του. Η περιθωριοποίηση έπομένως και ή παντελής έλλειψη συμμετοχής του άγροτικού κόσμου και του μεγαλύτερου μέρους των υπαλλήλων ήταν δοσμένη. Ό ύπουργός, λοιπόν, ήταν ό άνθρωπος που άποφάσιζε γιά μας, μακριά από έμάς και ή άπόσταση αυτή γινόταν φανερά και έκδηλη στην καθημερινή του παρουσία. Άλλωστε τό ένδεχόμενο μίκρασμα αυτής της άπόστασης θά τόν έθετε αυτόματα έξω από τό γενικότερο κλίμα της Δημόσιας Διοίκησης. Τώρα τό πόσο ευείς βρισκόμαστε κοντά ή μακριά από τά παραπάνω «πρότυπα» θά ήταν ίσως πύ σωστό νά μη κριθεί από έμάς τους ίδιους. Άλλά προσοϋμε νά αναφέρουμε ότι ή προσπάθεια γιά τό γκρέμισμα των «Υπουργικών Τειχών» ξεκίνησε από τήν έπαφή μας μέ τους άμεσους συνεργάτες μας και μέ τήν προοπτική νά φτάσει μέχρι τόν τελευταίο άγρότη ή ύπάλληλο του ύπουργείου. Έτσι οι άποφάσεις στό χώρο μας είναι ποσόν συλλογικής δουλειάς και ύπευθυνότητας μέ τόν ύπουργό σέ γενικό συντονιστικό ρόλο. Καταβάλλεται συνεχώς προσπάθεια γιά νά γίνει κατανοητό από όλους τους υπαλλήλους ότι αυτοί είναι οι ύπεύθυνοι εισηγητές στά θέματα άγροτικής πολιτικής και ότι ή γνώμη τους είναι σεβαστή, χωρίς νά ύπάρκει άνάγκη νά γίνουν μάντεις «άνωθεν» έπιθυμιών. Παράλληλα, ξεκίνησαν διαδικασίες συλλογικής συμμετοχής των υπαλλήλων στην διαμόρφωση άπόψεων στά πλαίσια της ύφιστάμενης υπηρεσιακής δομής.

Η διαμόρφωση των τιμών των άγροτικών προϊόντων, ό τρόπος πα-

ροχής και τό ύψος των ένισχύσεων, ό τρόπος διακίνησης και έμπορίας όρισμένων προϊόντων, καθορίζονται όχι σέ κλειστές συγκεντρώσεις «ειδικών», αλλά στό ίδιο τραπέζι μέ τήν ουσιαστική και γνήσια εκπροσώπηση των παραγωγών και των ένδιαφερομένων γενικότερα. Η συμμετοχική αυτή διαδικασία, μετά από τή νομοθετική κατοχύρωση του άγροτικού συνδικαλισμού, που θά γίνει σύντομα και μετά τήν γνήσια εκπροσώπηση των άγροτών στους Συνεταιρισμούς, που θά πραγματοποιηθεί μέχρι τό τέλος του χρόνου, θά ολοκληρωθεί και θά γίνει περισσότερο άποτελεσματική.

Οι μακροχρόνιοι στόχοι και τά μέτρα έπίτευξης τους θά συζητηθούν επίσης εύρύτερα μέ τόν άγροτικό κόσμο, προκειμένου νά υιοθετηθούν και νά υποϋν σέ έφαρμογή.

Σάν γενικότερη διαπίστωση πάντως και άνεξάρτητα από τόν οποιοδήποτε χειρισμό από μέρους μας στά διάφορα προβλήματα, θά ήθελα νά έπισημάνω τόσο τή σοβαρότητα και τήν κατανόηση που έδειξε ό άγροτικός κόσμος στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, όσο και τό γενικότερο πλίσιασμα και ξεκίνημα κλίματος άμοιβαίας έμπιστοσύνης και των άγροτών και του μεγαλύτερου μέρους των υπηρεσιακών παραγόντων.

3 Στόν άπολογισμό του πρώτου χρόνου δουλειάς αναφέραμε ότι άντιμετωπίστηκαν τά θεμελιακά προβλήματα της έλληνικής γεωργίας, προκειμένου νά γίνει ξεείδικευση των στόχων και νά προσδιοριστούν συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής στόν άγροτικό τομέα. Έτσι τώρα άρχισε ή δεύ-

τερη και δυσκολότερη φάση του καθορισμού των ένεργειών και βημάτων γιά τήν υλοποίηση των προτεινόμενων. Είναι γνωστό, άλλωστε, ότι οι Συνεταιρισμοί και οι άγρότες γενικότερα περιμένουν ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που νά βοηθάει στην ανάπτυξη τους, περιμένουν μιά ουσιαστική συμμετοχή τους στις βασικές εισροές και στους τρόπους έμπορίας, διακίνησης και μεταποίησης των προϊόντων τους και πολλά άλλα μέτρα που άντιμετωπίζονται σ' αυτή τή δεύτερη φάση και που δέν έπекτείνδυναστε σ' αυτά λόγω του ότι ό χώρος φιλοξενίας μιας συνέντευξης είναι όπωσδήποτε περιορισμένος.

Ένα άλλο στοιχείο που συνθέτει ένα από τά βασικά προβλήματα της δεύτερης χρονιάς είναι ότι όλα τά μέτρα που υιοθετούνται από τήν πολιτική ήγεσία πρέπει νά ίεραρχηθούν στό χρόνο και χώρο, δηλαδή νά πραγματοποιηθεί ό μακροχρόνιος προγραμματισμός του Άγροτικού τομέα.

Τέλος ένα τρίτο βασικό πρόβλημα που θά προχωρήσει στή δεύτερη αυτή χρονιά είναι ή αναδιάρθρωση του ύπουργείου Γεωργίας, γιατί ή σημαινή του διάρθρωση και όργανωτική στάθμη είναι τέτοια που δέν έπιτρέπει τήν άξιολόγηση του προσωπικού και των μέσων και όπου οι υπηρεσίες ύπεροϋν σέ άποτελεσματικότητα και λειτουργούν ύποτονικά. Η άναγκαιότητα έπίλυσης και αυτού του προβλήματος παρουσιάζει έπιτακτική γιάτι δέν μπορεί νά νοηθεί ή προώθηση θεσμών και μέτρων ουσιαστικής άλλανης, μέσα από ένα μηχανισμό άνεπιστοκής και χωρίς σωστό προσανατολισμό.